

I. TĂIEREA POMILOR DE SPECII SĂMÂNȚOASE

Tăierea pomilor de măr.

Pomii soiurilor de măr, cultivați în aceleași condiții, se deosebesc mult după habitus, ritmul de creștere, ramificare, tipul de fructificare și alte caracteristici morfologice de care este necesar să se țină cont la formarea coroanelor și întreținerea lor. În dependență de particularitățile de creștere și rodire, soiurile existente sunt clasificate în cinci tipuri de fructificare.

Tipul I de fructificare, denumit spur, cuprinde soiurile spur (Goldenspur, Starcrimson, Yellowspur ș.a.). Soiurile date fructifică pe țepușe, pinteni, burse și vetre de rod care-s foarte aproape între ele datorită internodurilor scurte. Pomii au tendința de creștere bazitonică și uneori șarpantele bazale întrec axul central. Necătând la capacitatea de lăstărire foarte joasă numărul mare a formațiunilor fructifere scurte garnisesc șarpantele și zona productivă nu se îndepărtează de centrul coroanei.

Tipul II de fructificare, denumită “parmen auriu” și include soiurile Bell de Beskoop. Calvil de zăpadă ș.a. Soirile date fructifică pe țepușe, pinteni, burse și vetre de rod amplasate pe lemn în vârstă de 2-5 ani, însă o parte de recoltă se obține și pe nuielușe. Șarpantele se amplasează sub un unghi mare de ramificare, sunt foarte rezistente la dezbinare, zona de fructificare se îndepărtează lent de centrul coroanei și nu-și modifică forma sub greutatea rodului. Pomii au tendința de creștere bazitonică.

Tipul III de fructificare numit standard sau Golden delicious. Include majoritatea soiurilor: Golden delicious, Ionatan, Melrose, Idared, Prima ș.a. Fructifică pe ramuri scurte și lungi ca nuelușele și mlădițele situate pe lemn de 2-3 ani. Capacitatea mare de lăstărire îndepărtează rapid fructificarea de centrul coroanei. Șarpantele se degarnisesc, iar ramurile de semischelet se arcuiesc sub greutatea rodului. Soiurile din grupa dată au o dominanță echilibrată a axului central față de șarpante.

Tipul IV de fructificare denumit Granny Smith include soiurile Granny Smith, Florina ș.a. Fructifică pe aceleaș formațiuni de rod ca soiurile de tipul III de fructificare și zona productivă se depărtează de centrul coroanei mai rapid în comparație cu soiurile standard. Pomii au o tendință de creștere acrotonică.

Tipul V de fructificare cuprinde soiurile columnare de tipul Wijeik, sunt lipsite de ramificații sau sunt foarte puține. Fructifică pe țepușe și pinteni amplasate pe axul pomului.

La alegerea formei de coroană și la efectuarea lucrărilor de formare și întreținere se ține cont de particularitățile biologice ale soiului.

Ca de obicei soiurile de tipul III și IV de fructificare se acomodează bine la toate formele de coroană. Pentru soiurile de tipurile I și II de fructificare se recomandă formele globuloase.

În timpul formării coroanelor la soiurile de tipul III de fructificare cu vigoare mare, tăierile trebuie reduse la minimum posibil pentru a grăbi intrarea pomilor pe rod. Soiurile de vigoare mijlocie (Golden delicious, Slava pobeditelem) care se supraîncarcă cu rod, pentru evitarea arcuirii, o parte din ramuri se suprimă. De asemenea se înlătură inflorescențele de pe porțiunea terminală a ramurilor de prelungire a axului și șarpantelor. În felul dat se procedează și cu soiurile tip spur.

Pentru soiurile cu creștere viguroasă (Renet Simirenko, Calvil de Zăpadă) altoite pe portaltoiul de vigoare mijlocie (M4, MM 106) pomii se conduc după forma de coroană palmeta etajată cu brațe oblice.

Soiurile de măr cu creștere mijlocie de tipul Melba, Șafran de vară, Idared, Golden Delicious, Mantuaner altoite pe portaltoi M4, MM 106 sunt formate după sistema de coroană palmeta liberă aplatizată.

Pentru soiurile Melba, Șafran de vară, Idared, altoite pe portaltoi de vigoare slabă (M9, M26), precum și soiurile de tip Goldspur, altoite pe portaltoi de vigoare mijlocie (M4, MM 106) se recomandă coroana fus subțire ameliorat.

Soiurile de tip Starkrimson, altoite pe portaltoi M4, MM 106 se conduc după sistema de coroana piramidă natural ameliorată cu volum redus.

Tăierea de producție are și ea particularitățile sale în funcție de tipul de fructificare.

La soiurile de tipul I și II de fructificare în primii ani de fructificare se impune aducerea șarpantelor în poziția inițială prin tăieri de transfer a direcției de creștere a acestora pe o ramură viguroasă cu poziția spațială corespunzătoare.

Ca de obicei se mențin toate ramurile anuale formate pe șarpante, cu excepția celor formate pe latura lor superioară în vederea sporirii volumului zonei productive. Unele soiuri de tip Golden spur sunt expuse supraîncărcării cu muguri de rod și unei ramificări mai puternice care necesită o normare a ramurilor de garnisire prin răirea lor. La soiurile date în comparație cu cele de tipul Starkrimson tăierea de reînnoire a ramurilor de garnisire începe mai devreme fiindcă fructifică și pe ramuri anuale. Aici tăierile sunt mai severe pentru stimularea creșterii și eliminarea excesului de muguri floriferi. Reînnoirea ramurilor de semischelet se face la lemn cu vârsta de 4-5 ani.

Pe parcursul tăierii ramurile concurente și cele lacome din coroana pomilor se suprimă la înel. Ramurile laterale de 45-50-60 cm se rețin tară tăiere. Când lungimea creșterilor anuale a șarpantelor diminuează se efectuează reîntinerirea lor pe lemn în vârstă de 3-5 ani ce permite formarea lemnului nou pe care se va forma ramuri fructifere.

La începutul perioadei de rodire tăierea de producție la soiurile de tipul III și IV de fructificare cu o accentuată tendință acrotonică, pentru menținerea echilibrului de creștere între partea bazală și cea terminală a coroanei e necesar să se evite suprimarea elementelor de semischelet cu vigoare mare din partea inferioară. Din partea bazală a coroanei se elimină numai ramurile de semischelet de vigoare mică. Din partea superioară a coroanei se elimină ramurile de semischelet viguroase și creșterile verticale.

La normarea încărcăturii cu muguri floriferi se ține cont de echilibrul fiziologic între procesele de creștere și fructificare și se înfăptuiește operațiunea dată ca la soiurile de tipul I și II de fructificare.

La soiurile din grupa dată principala verigă în tăierea de rodire sunt ramurile de semischelet. Reînnoirea lor se face cu ciclul de 3-4 ani, menținându-se o anumită structură de vârstă a elementelor de semischelet.

Soiurile ce fructifică pe ramurile anuale se fac tăieri mai severe pentru normarea recoltei prin scurtarea până la 50% din numărul lor. Se suprimă ramurile de rod plasate în interiorul coroanei și a celor epuizate în primii ani de rodire.

Pentru garnisirea scheletului suprimarea ramurilor epuizate se face în așa fel ca să se obțină un cep care permite de a obține ramuri cu unghiuri mari de inserție. În fiecare caz trebuie să se țină cont de particularitățile biologice ale soiurilor.

Tăierea pomilor de păr.

Soiurile de păr altoite pe portaltoi generativ în formă naturală au o creștere viguroasă și realizează coroane mari, însă când se folosesc portaltoi vegetativi se manifestă o creștere moderată, coroanele sunt mici, restrânse care nu depășesc înălțimea de 3-4 m. Soiurile de păr după vigoarea de creștere se împart în soiuri cu vigoare mare (Favorita lui Clapp, Zorica), mijlocie (Untoasa Bosc, Williams) și slabă (Passe Crassane).

Sistema de conducere palmeta etajată cu brațe oblice se recomandă pentru soiurile de păr de tipul Untoasa Flardenpont, Williams altoite pe portaltoi viguros.

Palmeta liber aplatizată se aplică la toate soiurile de păr altoite pe gutui și pentru soiurile cu ramificare slabă de tipul Untoasa Bosc altoite pe portaltoi viguros.

Fusul subțire ameliorat se recomandă la soiurile de tip Untoasa Flardenpont iar, piramida naturală ameliorată cu volum redus pentru soiurile de tip Noiabriskaia, Vîstavocinaia, Untoasa precoce Morettini altoite pe gutui.

În primii ani fructificarea la păr se realizează pe țepușe, nuielușe și mlădițe amplasate pe lemnul de doi ani. Ponderea nuielușelor și mlădițelor constituie 75%. În perioada de mare producție 50% de fructe se obțin pe țepușe și restul recoltei pe nuielușe și mlădițe. Cu vârsta se mărește cantitatea țepușelor până la 75% care se obțin pe lemn de trei ani.

La soiurile Williams, indiferent de vârsta pomilor recolta se obține pe mlădițe și nuielușe, numindu-se tip standard de fructificare. Soiurile ce rodesc preponderent pe țepușe aparțin tipului spur de fructificare.

În timpul formării coroanei pentru înăbușirea dominanței apicale ramura de prelungire a axului se scurtează mai tare comparativ cu șarpanta, etajele superioare se formează numai după consolidarea celor inferioare, prelungirea axului central se substituie cu o ramură laterală de vigoare mai slabă, ramurile de prelungire se scurtează mai tare ca cele laterale. Soiurile cu un unghi mic de ramificare scurtarea ramurilor de prelungire ale șarpantelor se face la un mugur exterior sau prin transfer la o ramură exterioară. Soiurile cu ramificarea mai slabă (Untoasa Giffard, Untoasa Bosc, Otecestvenaia) se impune o scurtare mai severă.

Pentru a grăbi intrarea pe rod a pomilor, este necesar ca să se minimalizeze tăierea ramurilor din coroană. Ramurile de un an, care nu intră în construcția scheletului coroanei, sunt orizontalizate cu ajutorul diferitor greutateți ori prin legare. Astfel, pomii mai repede se garnisesc cu ramuri de roadă.

În perioada de formare a coroanelor, pe axul central și pe șarpante înlăturarea ramurilor anuale la tăiere se înfăptuiește la un cep de înlocuire de 5-8 cm, pentru a avea în structura coroanei ramuri de gamisire de diferite vârste. Din cepurile de înlocuire vor crește 1-3 ramuri noi, cu o poziție mai orizontală, din care una va fi lăsată pentru fructificare, iar alta tăiată la un cep.

Până la intrarea pomilor pe rod se recomandă ca tăierile să fie slabe pentru a garnisi pomul cu ramuri de semishelet. Scurtării se expun numai ramurile de prelungire a axului central și a șarpantelor. Se suprimă din coroană concurenții ramurilor de prelungire a axului central și șarpantelor, ramurile anuale care încurcă la formarea coroanelor și ramurile bolnave și traumatate.

În continuare prin tăieri de producție se realizează menținerea formei de coroană la parametrii proiectați prin tăieri de reducere a ramurilor cu poziție necorespunzătoare obținând în secțiune forma de trapez. La păr o atenție deosebită se atribuie echilibrului de creștere dintre partea bazală și cea superioară a coroanei. Din partea bazală se suprimă creșterile cu vigoare slabă păstrându-le pe cele de un an viguroase cu poziție oblică. Pentru înăbușirea creșterii în partea superioară a coroanei se aplică tăieri mai severe și se suprimă ramurile cu poziție verticală.

Semisheletul arcuit sub greutatea rodului se expune tăierii de reducere la nivelul ramurii anuale aflate la curbură. Mai frecvent astfel de reducere se efectuează la soiurilor standarde în comparație cu cele de tip spur.

După intrarea pomilor pe rod se trece la tăierea de înlocuire a ramurilor care au rodit cu ciclul de 3-5 ani în dependență de soi și încărcătura pomului cu muguri de roadă. La majoritatea soiurilor de păr mugurii de roadă se amplasează pe lemnul de 2-3 ani, de aceea ciclul de schimbare a lemnului care a rodit este de 3-4 ani. La soiurile Williams, Socrovișce, Vâstavocinaia mugurii de roadă se amplasează atât pe lemnul de 2-3 ani (țepușe, burse), cât și pe lemnul de un an (nuielușe, mlădițe). Soiurile din această grupă se taie cu ciclul de înlocuire a lemnului de 3-4 ani în dependență de încărcătura cu muguri de roadă. Aceste soiuri preferă tăierea lungă, adică ramurile lăsate pentru fructificare nu se scurtează.

Aproximativ aceeași tăiere se practică și la soiurile de tipul lui Favorita lui Clapp. În primii ani la aceste soiuri o parte de roadă se amplasează pe lemnul de un an (nuielușe), iar cu timpul trece la fructificarea pe lemnul de 2-3 ani (țepușe).

La soiurile de tipul Noiabriskaia, Decana de Comice roadă se amplasează mai mult pe lemnul de 2-3 ani (țepușe), de aceea se practică ciclul de înnoire a lemnului de 3-4 ani. Aceste soiuri au capacitatea să se supraîncarce cu roadă, iar unele ramuri lăsate pentru rod este necesar de scurtat pentru micșorarea încărcăturii.

O altă grupă sunt soiurile de tip „spur” și cele care rodesc numai pe țepușe (Untoasa Hardenpont). La aceste soiuri ciclul de înlocuire a lemnului care a rodit este de 5 și uneori 6 ani. când cantitatea mugurilor de road scade.

Ramurile ce au rodit se taie la un cep de înlocuire cu lungimea de 5-8 cm, iar dacă în zona dată sunt formațiuni de rod, reîntinerirea se efectuează la o formațiune pentru a obține noi ramuri anuale.

Tăierea pomilor de gutui.

Gutuiul în plantație manifestă o creștere moderată, realizând coroane neregulate, care nu depășesc înălțimea de 4-5 m. Pomii intră pe rod la anul 3-4 după plantare și fructifică regulat. Gutuiul rodește pe ramuri anuale lungi, măciulii și coarne de melc. În primii ani fructificarea se realizează la toate soiurile pe ramuri anuale, iar ulterior, pe măciulii. Nu se contează obținerea recoltei pe coarne de melc fiindcă potențialul de rodire este redus și fructele cad devreme.

Fiindcă gutuiul are o formă bazitonică mai potrivită se recomandă coroana natural ameliorată cu mare volum. În timpul formării coroanei pentru echilibrarea verticală a coroanei, ramura de prelungire a axului central se scurtează mai slab comparativ cu cele ale șarpantelor.

Se corectează unghiul de ramificare a șarpantelor prin transferarea direcției lor de creștere pe o ramură orientată sub un unghi respectiv. Subșarpantele se proiectează bilateral altern exterioră pe șarpantă la o distanță de 50-55 cm între ele. Se suprimă lăstarii concurenți, lacomi, cei orientați în interiorul coroanei și care se află pe latura superioară a șarpantelor. Pentru normarea încărcăturii cu rod o parte din ramurile anuale de pe șarpante se scurtează la 3-4 muguri.

Pentru mărirea unghiului de ramificare al șarpantelor, ramura de prelungire a acestora se scurtează la un mugure exterior sau se transferă direcția de creștere pe ramuri exterioare.

La pomii tineri circa 1/3 din ramurile anuale lungi se scurtează la 1/3 în vederea realizării unor măciulii viguroase și normarea încărcăturii cu rod. Pe această ramură în următorii 2-3 ani se scurtează măciuliile subțiri deasupra unui mugure vegetativ sau a unei măciulii viguroase. Măciuliile slabe de la vârf se înlătură prin scurtarea deasupra unei măciulii viguroase sau a unei ramuri lungi.

În perioada de mare producție se aplică tăieri de reducere a semischeletului ce stimulează formarea unor noi ramuri lungi fructifere. Reînnoirea semischeletului se face deasupra unei măciulii viguroase, ori la o ramificație laterală la lemn cu vârsta de 3-4 ani. Pe porțiunea rămasă se regenerează măciuliile epuizate și cele mai îndepărtate de schelet sau semischelet.

II. TĂIEREA POMILOR DE SPECII SÂMBUROASE

Tăierea pomilor de prun.

Prunul este o specie de talie mijlocie și în funcție de soi și portul pomii ating înălțimea de 3-4 m. Prunul fructifică pe buchete de mai, ramuri mixte și anticipate. De asemenea pe spini, piteni și smicele. În funcție de ramurile de rod caracteristice, soiurile de prun se divizează în cele ce rodesc preponderent pe buchete de mai (Anna Spath, Stanley) și pe ramuri mixte (Tuleu gras). Odată cu îmbătrânirea buchetelor de mai scade productivitatea lor, iar fructele obținute sunt mici și de calitate inferioară. Ramurile mixte lungi se arcuiesc sub greutatea fructelor formând arcade de rod (Anna Spath).

Cea mai răspândită coroană este piramida natural ameliorată cu mare volum și coroana semiaplatizată.

Pomii în perioada de rodire realizează creșteri abundente, iar fructificarea sporește de la an la an. În perioada dată se efectuează tăierea de întreținere a coroanei. În cazul în care ramurile de prelungire ale șarpantelor formează muguri floriferi pe toată lungimea, ele se scurtează la $1/3$ - $1/2$. Dintre ramurile anticipate, de regulă florifere se rețin cele de vigoare mijlocie și mare. Dacă prelungirile ramurilor de schelet diferențiază muguri de rod spre vârf ele se mențin nescurtate pentru a garnisi și $1/3$ mijlocie și cea bazală. Apoi scurtarea se efectuează în anul următor.

În perioada de plină rodire pomii realizează creșteri moderate, rodirea se intensifică și pentru a menține echilibrul fiziologic tăierea devine mai accentuată. După 4-5 ani de fructificare, ramurile de garnisire trebuie reținute prin scurtarea lor la 2-3 ramificație laterală, iar dacă lipsesc, la 2-3 formațiuni de rod situate la bază sau la cep în zona mugurilor dorminzi.

Soiurile ce fructifică preponderent pe buchetele de mai scheletul degarnisit se scurtează pe lemn de 3-4 ani deasupra unei ramuri tinere, viguroase suprimându-se cele cu un potențial productiv slab.

În perioada de mare producție se impune anual normarea încărcăturii cu rod. În cazul pomilor cu încărcătură de muguri floriferi mică (sub 15 buc. m/l ramură) și creșteri anuale de peste 60 cm lungime, tăierea se reduce la suprimarea ramurilor anuale viguroase cu poziție necorespunzătoare.

Dacă încărcătura de muguri floriferi este mare, iar lungimea ramurilor anuale de prelungire este mai mică de 30 cm, se scurtează toate ramurile de semischelet și cele mixte supraîncărcate cu muguri de rod. Se elimină lemnul pe care s-au obținut 2-3 recolte, se reînnoiesc ramurile arcuite sub greutatea rodului.

Tăierea pomilor de cais.

Caisul tânăr realizează creșteri viguroase și lăstarii de prelungire a șarpantelor depășesc frecvent lungimea de 1 m și formează 1-2 generații de lăstari anticipați. Caisul fructifică pe ramuri buchet și ramuri mixte lungi. Ramurile mijlocii și scurte sunt puțin productive.

Caisul este o specie cu lemn fragil și pentru consolidarea scheletului se recomandă coroana piramidă neetajată la care primele ramuri de schelet să fie dirijate pe direcția rândului.

La pomii tineri ramurile mixte se scurtează la 1/3-1/4 din lungime când au peste 60 cm. Pentru normarea încărcăturii de rod se suprimă ramurile înserate pe laturile superioare și inferioare ale șarpantelor și subșarpantelor. Soiurile ce fructifică preponderent pe buchete de mai ramurile mixte se scurtează la 40-45 cm pentru o mai bună ramificare. Dacă lungimea este mai mică de 40 cm ramurile se supun unor răiri.

După 4-5 fructificări ramurile de rod se epuizează, vigoarea de creștere a pomilor scade, centrul coroanei se degarnisește și începe rodirea periodică. Pentru evitarea acestui fenomen și menținerea pomilor într-o stare fiziologic activă tăierea se face în funcție de tipul de fructificare.

La soiurile cu rodire preponderentă pe ramuri mixte se scurtează 1/3 din ramurile de semischelet în lemn de 2-3 ani deasupra unei ramuri bine dezvoltate și cu poziția favorabilă pentru reluarea procesului de creștere. Dacă aceste ramificări lipsesc tăierea ramurilor se efectuează la un cep de 5-10 cm. ramurile mai în vârstă de 4 ani se suprimă înlocuindu-se cu noi ramuri anuale prezente în apropierea lor. Ramurile mixte din coroană se răresc la 12-15 cm și se scurtează la 60 cm când depășesc lungimea de 70 cm.

Pentru soiurile ce fructifică pe buchetele de mai, acestea din urmă se răresc la 8-10 cm prin suprimarea celor mai bătrâne de 5 ani. Ramurile de semischelet se scurtează în lemn de 4 ani deasupra unei ramificări sau la un cep de 10-15 cm. în felul dat pe parcursul la 4 ani se realizează o reînnoire totală a formațiunilor de rod. Ramurile mixte de vigoare mijlocie se răresc la 15-20 cm și nu se scurtează.

În cazul degerării a 50-60% din mugurii de rod de pe ramurile mixte producția de fructe nu se diminuează, fiindcă se realizează o normare naturală a rodului. Indiferent de lungimea ramurilor mixte, ele nu se scurtează.

Mai trebuie de avut în considerație că mugurii de rod de pe ramurile anticipate și de pe valul al doilea de creștere al ramurilor anuale lungi sînt mai rezistenți la ger și, fiindcă înfloresc mai târziu, scapă de brume. De aceea, ramurile anticipate suficient de viguroase se lasă întregi, dar se răresc la 15-20 cm.

Cînd șarpantele se degarnesc și ramurile anuale amplasate în partea lor bazală sînt puține și scurte, atunci, avînd în vedere capacitatea mare de regenerare din muguri dorminzi, se rărește coroana în partea superioară, permițînd astfel energiei solare să pătrundă în partea ei inferioară, pentru a provoca pornirea mugurilor dorminzi în vegetație. Tot în vederea regarnisirii scheletului, la suprimarea unei ramuri anuale sau de semischelet, tăierea se face cu 1-5 mm deasupra inelului. Din mugurii dorminzi de pe cepurile lăsate apar lăstari viguroși.

Cînd lungimea ramurilor anuale nu depășește 15-20 cm și recolta scade evident se aplică tăierile de reîntinerire care constau în reducția ramurilor de schelet și semischelet pe lemn de 4-5 ani.

Tăierea pomilor de cires.

Cireșul este o specie cu capacități de lăstărire slabă și care rodește pe ramuri buchet, ramuri mijlocii și lungi. Ramurile buchet trăiesc și fructifică mai mult de 10 ani, ceea ce duce la o degamisire mai lentă a ramurilor. Pornind de la portul natural al pomilor,

inclusiv și fenomenul de etajare a ramurilor pentru cireș se recomandă piramida etajat-rărită.

Întrucât ramurile anuale ce apar pe șarpante și subșarpante sunt de regulă dispuse câte 3-5 în etaje naturale se alege cea de prelungire și 1-2 laterale din care se vor forma elementele de semischelet.

Volumul tăierilor la cireș este mai mic comparativ cu celelalte specii. Tăierea de fructificare la pomii tineri este redusă la minimum. Sunt scurtate prelungirile anuale ale semischeletului pentru obținerea unui număr mai mare de ramuri de rod viguroase și se elimină ramurile anuale din etajele formate natural, care sunt orientate în interiorul coroanei.

Numărul mare de ramuri amplasate spre vârful șarpantelor se răresc și se scurtează cele rămase la 1/4-1/3 din lungimea lor pe măsură ce pomii îmbătrânesc și se supraîncarcă cu buchete de mai. În rezultatul acestui fenomen are loc egalizarea creșterilor vegetative care se dezvoltă sub formă de rozete. Evitarea acestui neajuns și menținerea unei fructificări normale are loc numai atunci când lungimea ramurilor anuale este de 30-40 cm. Aceste creșteri anuale se obțin numai atunci când se face reîntinerirea eşalonată a semischeletului garnisit cu buchete de mai în curs de epuizare prin reducăia lui în lemn de 4-5 ani în funcție de vigoarea de creștere.

În ceilalți ani se elimină ramurile frânte, concurente, verticale, care îndesesc coroana. De asemenea se intervine cu tăieri de scurtare a ramurilor anuale la 1/3-1/4 din lungimea lor dacă este mai mare de 50 cm.

Ramurile lacome se taie la 8-10 muguri pentru a le transforma în ramuri de rod.

Fiindcă capacitatea de regenerare a cireșului este foarte mică ramurile de rod din zona expusă degarnisirii nu se suprimă și nu se scurtează la cep de înlocuire.

De asemenea nu se scurtează și nu se suprimă ramurile mai groase de 6 cm în punctul tăierii pentru a nu produce răni generatoare de gome.

Cu diminuarea creșterilor vegetative la pomii de cireș se aplică tăieri de reducăie mai severe a șarpantelor și subșarpantelor.

Tăierea pomilor de vișin.

Vișinul în comparație cu cireșul este o specie mai puțin viguroasă, însă coroana este mai deasă datorită prezenței lăstarilor anticipați și capacității de ramificare mai mare.

Vișinul fructifică pe buchetele de mai, ramuri mixte și ramuri plete. După raportul ramurilor de rod soiurile de vișin se divizează în 2 grupe:

1. Arboriscente (Crișana, Șpanca raneaia) ce fructifică pe buchete de mai.
2. Arbustiforme (Podbelischi, Raneaia 2, Oblacinscaia etc.) ce fructifică pe ramuri plete.

Soiurile arborescente se conduc după forma piramidă natural ameliorată cu mare volum, au același sistem de tăiere de fructificare ca la cireș numai că ramurile buchet au o durată de viață mai scurtă 2-5 ani, ceea ce ne permite de a efectua reducăia scheletului la

lemn de 3-4 ani. Ramurile lungi se scurtează dacă depășesc 60 cm. o parte din ramurile ce cresc în locuri nefavorabile în coroană se scurtează ori se suprimă.

Soiurile arbustiforme se conduc după forma piramidă natural ameliorată cu mare volum, iar cele cu lemn fragil după forma piramidă neetăgată. Soiurile date au un grad mai mare de ramificare față de soiurile arborescente. Ramurile plete la care aproape toți mugurii axiali sunt de rod iar cei terminali vegetativi după fructificare se degarnisesc complet deplasându-se la periferie. Pentru prevenirea acestui fenomen ramurile se scurtează deasupra unui mugure vegetativ sau a unei ramificații apărute la bază. Se recomandă la 1/3 din ramurile anuale care au lungimea sub 25 cm să fie scurtate deasupra unui mugure vegetativ situat spre baza lor. Aceasta permite a avea pe fiecare șarpantă ramuri plete în alternanță cu ramuri noi.

Întreținerea pletelor ramificate se face în 2-3 ani consecutiv pentru a nu diminua mult producția de fructe. Dacă pletele sunt dese se răresc la 15-20 cm pentru crearea condițiilor favorabile de lumină și hrană celor rămase. În perioada diminuării creșterilor vegetative pomilor de vișin li se aplică tăieri de reducere conform regulilor în vigoare.

Tăierea pomilor de piersic.

Pomii de piersic în formă naturală formează coroane globuloase și recolta se obține pe ramuri mixte, salbe și buchete de mai. O productivitate mai sporită se înregistrează la ramurile mixte lungi și mijlocii. Piersicul fiind o specie iubitoare de lumină se conduce după sistemul de formare vas ameliorat.

Scopul principal al tăierii piersicului este de a înlocui ramurile ce au fructificat cu alte ramuri mixte, de a le rări la distanța de 20-25 cm și a le suprima pe cele ce îndesesc coroana sau fructifică slab.

Pomii de piersic din anul doi după plantare necesită tăieri de fructificare. Există mai multe metode de tăiere a piersicului pe rod:

Metoda clasică constă în scurtarea ramurilor mixte necesare pentru rodire la 6-8 grupuri de muguri floriferi de la baza lor. Tot din ramurile mixte laterale se formează cepuri cu lungimea de 2-3 muguri vegetativi. La fiecare cep trebuie să rămână 2-3 ramuri de rod. Celelalte ramuri și ramurile situate pe partea superioară și inferioară a șarpantelor și subșarpantelor se suprimă. De asemenea se suprimă salbele și buchetele de mai dacă sunt suficiente ramuri mixte. Când nu se poate asigura formarea recoltei pe ramurile mixte, ramurile salbă și buchetele de mai se rețin în coroană și se expun tăierilor.

Cepurile, lăsate cu scopul de a obține lăstari de înlocuire pentru recolta anului următor, deseori se usucă sau produc lăstari de vigoare slabă. De aceea, se consideră că cepurile nu sînt necesare. Totodată, fructele situate pe ramurile mixte scurtate sînt slab colorate, fiind umbrite de lăstarii viguroși ce cresc deasupra lor.

Prin metoda dată se asigură o normare a recoltei și o regarnisire mai bună a bazei scheletului, însă metoda dată cere un volum mare de muncă calificată, produce răni numeroase care servesc ca porți de infecție, recolte moderate. Se recomandă de efectuat în livezile de piersic fără irigație.

Metoda modernă constă în reținerea pentru rodire a ramurilor mixte cu o lungime de 40- 60 cm și la intervalul de 20-30 cm una de alta, fără a fi scurtate. Se suprimă ramurile

mixte de prisos și se scurtează cele cu lungimea mai mare de 60 cm. Dacă cantitatea de ramuri mixte este suficientă salbele, buchetele de mai se suprimă. În cazul când pomul nu are ramuri mixte suficiente se rețin salbele, ramuri buchet și anticipate viguroase cu muguri de rod. Se recomandă de aplicat metoda aceasta de tăiere în livezile cu irigație.

În scopul înlocuirii semischeletului în curs de epuizare se rețin și se orientează în spațiile libere toate ramurile lacome ca anticipate. La sfârșitul perioadei de maximă rodire, pentru refacerea capacității de ramificare a pomilor ramurile mixte care se răresc nu se suprimă, dar se scurtează la 3-4 muguri de la bază.

Pentru normarea producției la piersic se consideră că este necesar să se suprimă de la 50 până la 70% din ramurile de rod. Intensitatea de tăiere depinde de fertilitatea solului, condițiile de creștere și de destinația producției.

La pomii degarnisiți sau care tind spre degamisire, se face o tăiere de reducere a scheletului la lemn de 2-3 ani. Aceste tăieri aduc la apariția de noi lăstari din muguri dorminzi la baza ramurilor de schelet.

Ex.: C. Dadu, doctor habilitat în științe agricole, conferențiar.